

Cyngor Bwrdeistref Sirol
MERTHYR TUDFUL
MERTHYR TYDFIL
County Borough Council

DOGFEN YMGYNGHORI

Ar gyfer sefydlu:

**Sylfaen Adnoddau Dysgu Anhwylder ar y
Sbectrwm Awtistig (ASD) Cyfnod Sylfaen
(LRB) yn Ysgol Gynradd Dowlais, a**

**LRB ASD Cyfnod Allweddol 3 / 4 yn Ysgol
Uwchradd Cyfarthfa.**

Cynnwys

Cyflwyniad.....	3-4
Esboniad o'r termau a ddefnyddir yn y ddogfen hon.....	5-6
Cynnwys plant yn yr ymgynghoriad.....	6
Cynnwys rhieni, llywodraethwyr a staff - sut y gallwch ddarganfod mwy a rhoi eich barn.....	6-7
Mae eich barn yn bwysig.....	8
Cefndir.....	8-9
Dalgylch a map.....	10-11
Cyd-destun yr Ysgol.....	12-14
Safonau.....	14-15
Y Cynnig.....	15-17
Beth yw manteision ac anfanteision y cynnig hwn?	18
Buddion a risgiau'r cynnig hwn.....	19
Effaith ar ddarpariaeth ADY	20
Trefniadau derbyniadau a dalgylch	21
Materion adnoddau dynol.....	21
Cyllid.....	21
Prosiect cyfalaf.....	22
Trefniadau teithio i ddysgwyr a Thrafnidiaeth Ysgol	22
Asesiad Effaith Integredig.....	23
Dyddiadau allweddol a'r broses statudol.....	24-25
Ffurflen Ymateb i'r Ymgynghoriad.....	26-30
Ffurflen Monitro Cydraddoldeb.....	31-34

Cyflwyniad

Mae gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful ddyletswydd statudol i sicrhau lleoedd ysgol digonol ac addas yn ei ardal ac i benderfynu a yw'n gwneud y defnydd gorau o adnoddau a chyfleusterau i ddarparu cyfleoedd y mae pob plentyn yn eu haeddu.

Mae'r ymgynghoriad hwn yn gyfle i chi ddysgu am y cynnig ad-drefnu ysgolion sy'n cael ei gyflwyno ar gyfer Ysgol Gynradd Dowlais ac Ysgol Uwchradd Cyfarthfa a dweud wrthyich sut i roi gwybod i ni am eich barn. Dyma'ch cyfle i ofyn cwestiynau a rhoi sylwadau a fydd yn cael eu hystyried pan fydd y Cyngor yn penderfynu sut i symud ymlaen.

Mae'r ddogfen hon yn egluro cynnig y Cyngor i sefydlu Canolfannau Adnoddau Dysgu (LRB) yn ffurfiol yn Ysgol Gynradd Dowlais (Cyfnod Sylfaen) ac Ysgol Uwchradd Cyfarthfa (Cyfnod Allweddol 3/4) i ddarparu ar gyfer disgyblion ag Anhwylder ar y Sbectrwm Awtistig (ASD), yn dilyn treialu'r darpariaethau hyn o fis Medi 2023.

Er mwyn cyflawni hyn, bydd y Cyngor yn cynnal ymgynghoriad statudol ar

- Sefydlu LRB ASD Cyfnod Sylfaen ar gyfer hyd at ddeg disgybl yn Ysgol Gynradd Dowlais.
- Sefydlu LRB Cyfnod Allweddol 3/4 ar gyfer disgyblion ag ASD ac anghenion ymddygiad cymhleth cysylltiedig ar gyfer hyd at wyth disgybl yn Ysgol Uwchradd Cyfarthfa.

Bydd y cynnig hwn o fudd i ddisgyblion sy'n byw ar draws y fwrdeistref sirol sydd angen darpariaeth ADY arbenigol mewn lleoliadau prif ffrwd i ddiwallu eu hanghenion dysgu ychwanegol.

Bydd yr LRB yn Ysgol Gynradd Dowlais yn cynyddu'r capasiti LRB cyffredinol yn y fwrdeistref sirol gan ddiwallu anghenion disgyblion ag ASD. Bydd hefyd yn sicrhau llif drwy'r ddarpariaeth os oes angen o fewn un lleoliad cynradd ar gyfer y disgyblion hynny sydd wedi'u lleoli yn LRB y Cyfnod Sylfaen.

Bydd yr LRB yn Ysgol Uwchradd Cyfarthfa yn sefydlu math newydd o ddarpariaeth, gan ymateb i'r angen cynyddol, ar gyfer LRB sy'n diwallu anghenion disgyblion ag ASD ond sydd hefyd ag anawsterau ymddygiadol cysylltiedig sy'n gofyn am faint dosbarth llai na'n LRB uwchradd presennol ar gyfer disgyblion ag ASD.

Mae'r broses ymgynghori yn dilyn canllawiau Llywodraeth Cymru a amlinellir yn Neddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013 ac felly gofynnir i ystod o unigolion a grwpiau am eu barn am y cynigion hyn.

Cyn gwneud unrhyw benderfyniadau, mae angen i'r Cyngor sicrhau ei fod yn cynnig nifer o gyfleoedd i unigolion a grwpiau sydd â diddordeb i leisio eu barn a'u barn am y cynnig.

Mae'r Cyngor yn ymgynghori â'r grwpiau canlynol:

Pennaeth a Llywodraethwyr Ysgol Gynradd Dowlais ac Ysgol Uwchradd Cyfarthfa	Penaethiaid a Chyrff Llywodraethol yr ysgolion hynny ym Merthyr Tudful sy'n cynnal darpariaeth Sylfaen Adnoddau Dysgu ar hyn o bryd:
Staff (addysgu a diffyg addysgu) yn Ysgol Gynradd Dowlais ac Ysgol Uwchradd Cyfarthfa	Aelodau Cynulliad (AC) / Aelodau Seneddol (AS) / Aelodau Cynulliad Rhanbarthol
Rhiant/Gofalwyr plant sy'n mynychu Ysgol Gynradd Dowlais ac Ysgol Uwchradd Cyfarthfa	Cynghorwyr Lleol
Disgyblion sy'n mynychu Ysgol Gynradd Dowlais ac Ysgol Uwchradd Cyfarthfa	Cyfarwyddwyr Addysg Esgobaethol

Arolygiaeth Gofal a Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru (AGGCC)	Cymdeithas Genedlaethol Awtistiaeth
Ysgolion Cynradd ac Uwchradd cyfagos ym Mwrdeistref Sirol Merthyr Tudful	Undebau Llafur
Gwasanaeth Addysg ar y Cyd Consortiwm Canolbarth y De (CSCJES)	Cyfarwyddwyr Addysg yn yr ALLau cyfagos
Estyn	Comisiynydd Heddlu a Throseddu Lleol
Gweinidogion Llywodraeth Cymru	Adran Drafnidiaeth Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful

Esboniad o'r termau a ddefnyddir yn y ddogfen hon

Nifer Derbyn – Rhaid i bob ysgol a gynhelir dderbyn disgyblion hyd at o leiaf eu rhif derbyn cyhoeddedig. Y nifer derbyn yw nifer y lleoedd disgyblion sydd ar gael ym mhob grŵp blwyddyn.

ADY – Anghenion Dysgu Ychwanegol

ASD – Anhwylder Sbectrwm Awtistig

Cymeriad Ysgol – proffil cyffredinol yr ysgol. Er enghraifft; Mae Ysgol Gynradd Dowlais yn ysgol gymunedol sy'n derbyn plant rhwng 3 ac 11 oed, tra bod Ysgol Uwchradd Cyfarthfa yn ysgol gymunedol sy'n derbyn plant rhwng 11-16 oed.

Oedran Ysgol Gorfodol – Dechrau'r tymor yn dilyn pen-blwydd plentyn yn bump oed.

CSC – Gwasanaeth Addysg ar y Cyd Consortiwm Canolbarth y De. Y Gwasanaeth Gwella Ysgolion rhanbarthol ar gyfer pum awdurdod lleol Pen-y-bont ar Ogwr, Caerdydd, Merthyr Tudful, Rhondda Cynon Taf a Bro Morgannwg

Y Cyngor – Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful

IIA – Asesiad Effaith Integredig. Mae [IIA] yn asesiad effaith sydd wedi'i gynllunio i sicrhau nad yw polisi, prosiect neu gynllun yn gwahaniaethu yn erbyn unrhyw bobl ddifreintiedig neu agored i niwed a bod yr effeithiau posibl yn cael eu deall a'u lliniaru lle bo angen.

eFSM – Disgyblion sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim

CDU – Cynlluniau Datblygu Unigol – Ar gyfer plant a phobl ifanc ag angen a nodwyd sy'n gofyn am ddarpariaeth ddysgu ychwanegol

ALI – Awdurdod Lleol yn golygu Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful

LRB – Sylfaen Adnoddau Dysgu ar gyfer plant ag anghenion addysgol arbennig

AGLI – Cynorthwydd Cymorth Dysgu

Nifer ar y gofrestr – nifer y disgyblion sy'n mynychu ysgol

PLASC – Cyfrifiad Ysgolion Blynnyddol Lefel Disgyblion. Ym mis Ionawr bob blwyddyn, cesglir gwybodaeth wedi'i gwirio gan ysgolion i'w chyflwyno i Lywodraeth Cymru. Mae hyn yn cynnwys nifer y disgyblion sydd wedi cofrestru ym mhob ysgol, eu grwpiau oedran, cyfeiriadau cartref, ethnigrwydd a data ar y Gymraeg, cymhwysedd prydau ysgol am ddim, anghenion addysg arbennig ac iaith gyntaf.

SEBD - Anawsterau Emosiynol ac Ymddygiadol Cymdeithasol

AAA – Anghenion Addysgol Arbennig

Datganiad - Mae gan blentyn Ddatganiad o Angen Addysgol os oes ganddo ef neu hi anawsterau dysgu sy'n ei gwneud yn ofynnol i ddarpariaeth addysgol arbennig gael ei gwneud. Mae anhawster dysgu yn golygu bod y plentyn yn cael llawer mwy o anhawster dysgu na'r rhan fwyaf o blant o'r un oedran neu fod gan y plentyn anabledd sydd angen gwahanol gyfleusterau addysgol i'r rhai y mae'r ysgol yn gyffredinol yn eu darparu ar gyfer plant. Mae datganiadau wedi'u disodli ar gyfer y rhan fwyaf o ddisgyblion sydd â Chynlluniau Datblygu Unigol. Os bydd Datganiad yn parhau yn ei le, bydd gan y plentyn anawsterau dysgu sy'n gofyn am ddarpariaeth ddysgu ychwanegol iddo ef neu iddi.

Hysbysiad Statudol - Hysbysiad statudol yw cyhoeddi cynnig terfynol yn ffurfiol, os caiff ei gymeradwyo gan Gabinet y Cyngor a dim ond ar ôl iddynt dderbyn yr holl ymatebion o'r broses ymgynghori y bydd yn cael ei ystyried. Mae hwn yn ofyniad cyfreithiol fel yr amlinellir yng Nghod Trefniadaeth Ysgolion 2013.

Darpariaeth ysgol llawn amser – Mae polisi'r Cyngor yn caniatáu i bob plentyn sydd wedi cyrraedd eu pen-blwydd yn bedair oed ar neu cyn 31 Awst i fynychu'r ysgol llawn amser y mis Medi hwnnw. Nid yw hyn yn ofyniad cyfreithiol. Mae rhai rhieni/gofalwyr yn dewis anfon eu plentyn i'r ysgol yn yr **Oes Ysgol Orfodol**.

Polisi'r ALI yw bod gan bob plentyn fynediad i addysg feithrin ran-amser am ddim o'r tymor yn dilyn pen-blwydd y plentyn yn dair oed, ac i le addysg feithrin llawn amser y mis Medi yn dilyn eu pen-blwydd yn dair oed.

Cynnwys plant yn yr ymgynghoriad

Mae'r Cyngor yn credu'n gryf y dylid rhoi cyfle i'r disgyblion fynegi eu barn am y cynnig hwn.

Bydd gweithdai ymgynghori yn cael eu cynnal gyda chynghorau ysgol Ysgol Gynradd Dowlais ac Ysgol Uwchradd Cyfarthfa i gasglu barn y plant am y cynnig. Bydd y wybodaeth a gesglir yn y sesiynau hyn yn cael ei chynnwys yn yr adroddiad ymgynghori terfynol. Bydd yr adroddiad llawn yn cael ei gyflwyno i Gabinet y Cyngor i'w ystyried yn dilyn y cyfnod ymgynghori.

Cynnwys rhieni, llywodraethwyr a staff sut y gallwch ddarganfod mwy a rhoi eich

Mae'r awdurdod lleol yn bwriadu cynnal sesiynau galw heibio agored ar gyfer rhieni/gofalwyr a rhanddeiliaid eraill lle bydd swyddogion y cyngor wrth law i esbonio'r cynigion mewn mwy o fanylion ac ateb unrhyw gwestiynau:

Bydd y dyddiad a'r lleoliad ar gyfer y sesiynau galw heibio hefyd yn cael eu harddangos drwy hysbysfwrdd yr ysgolion, ysgolion a gwefannau'r ALIau.

Rhoddir manylion y sesiynau galw heibio isod:

Lleoliad	Dyddiad/Ams er	Sesiwn galw heibio
Ysgol Gynradd Dowlais	20 Tachwedd 2024 am 15:30pm	Rhiant/gofalwr
Cyfarthfa High School	TBC	

Sylwch y byddwn bob amser yn gofyn i chi lenwi ffurflen ymateb i'r ymgynghoriad, gan mai dim ond yn ysgrifenedig y gallwn dderbyn barn.

Gellir dod o hyd i'r ddogfen hon a gwybodaeth ategol bellach ar wefan Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful hefyd.

Gellir dod o hyd i ddolenni i'r ddogfen hon ar y cyfryngau cymdeithasol drwy borthiant X Cyngor Merthyr Tudful a thrwy dudalen Facebook Cyngor Merthyr Tudful.

Mae eich barn yn bwysig

Bydd y cyfnod ymgynghori yn rhedeg o **ddydd Llun 11 Tachwedd tan ddydd Sul 22 Rhagfyr 2024**. Gallwch ymateb i'n cynigion ar unrhyw adeg yn ystod y cyfnod hwn.

Mae eich barn yn bwysig i ni, ac mae nifer o ffyrdd y gallwch roi gwybod i ni.

Galla:

- Llenwch y ffurflen ymateb ar-lein yn: Tudalennau Ymgynghori CBSMT.
- Mynychu sesiwn galw heibio a siarad â ni yn bersonol. Mae hon yn ffordd dda o allu cael atebion i unrhyw gwestiynau sydd gennych am y cynigion. Byddwn yn dal i ofyn i chi lenwi ffurflen ymateb i'r ymgynghoriad, gan mai dim ond yn ysgrifenedig y gallwn dderbyn barn.
- Llenwch y ffurflen ymateb i'r ymgynghoriad a'i rhoi yn y blychau ymateb i'r ymgynghoriad a geir yn nerbynfeydd Ysgol Gynradd Dowlais ac Ysgol Uwchradd Cyfarthfa.
- Cwblhewch a dychwelwch y ffurflen ymateb i'r ymgynghoriad i'r cyfeiriad a roddir ar waelod y ffurflen ar ddiwedd y ddogfen hon a'i dychwelyd i:

Sue Walker
Cyfarwyddwr Addysg
Canolfan Ddinesig
Stryd y Castell
Merthyr Tydfil
CF47 8AN

Fel arall, gallwch ymateb i'r cyfeiriad e-bost canlynol:

schoolorganisation@merthyr.gov.uk

Bydd yr holl ymatebion a roddir i ni yn ysgrifenedig, gan ddefnyddio'r ffurflen ymateb i'r ymgynghoriad, yn cael eu hystyried gan Gabinet y Cyngor cyn iddo benderfynu a ddylid cyhoeddi hysbysiad statudol am y cynigion ai peidio.

Ni fydd ymatebion a dderbynnir gan ymgynghoreion sy'n gwrthwynebu'r cynigion hyn, er eu bod yn cael eu hystyried fel rhan o'r adroddiad ymgynghori, yn cael eu trin fel gwrthwynebiadau statudol. Byddai gwrthwynebiad statudol yn rhan o'r cyfnod rhybudd statudol, os caiff ei gymeradwyo ar y cam nesaf, gan Gabinet y Cyngor.

Os ydych yn dymuno gwrthwynebu'r hysbysiad ar gam nesaf y broses, os bydd yn mynd yn ei flaen, bydd angen i chi wneud hynny'n ysgrifenedig yn ystod y cyfnod gwrthwynebu statudol. Mae'r dyddiadau allweddol hyn wedi'u hamlinellu ar dudalen 20.

Sylwch fod yn rhaid i'r holl sylwadau a anfonir yn ysgrifenedig gynnwys enw llawn a chyfeiriad post llawn y person sy'n gwneud y sylwadau.

Y dyddiad cau ar gyfer ymatebion i'r ymgynghoriad hwn yw hanner nos ddydd Sul 22 Rhagfyr 2024. Yn anffodus, ni fydd yr ymatebion a dderbynnir ar ôl y dyddiad hwn yn cael eu hystyried gan y Cyngor.

Ysgol Gynradd Dowlais – LRB Darpariaeth

Ar ddechrau blwyddyn academaidd 2023/24, treialwyd darpariaeth LRB ychwanegol yn Ysgol Gynradd Dowlais. Roedd hyn am ddau reswm:

1. Roedd yn darparu darpariaeth Cyfnod Sylfaen ar gyfer disgyblion ag ASD mewn ysgol a oedd â CA2 ASD LRB presennol. Mae hyn yn cefnogi'r ethos o ddisgyblion nad ydynt yn symud ysgol oni bai bod gwir angen gwneud hynny.
2. Roedd disgyblion angen darpariaeth o'r fath.

Ar ôl ystyried effeithiolrwydd y dull hwn a'r ddarpariaeth yn nhymor yr haf 2023/24, penderfynwyd y dylai Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful gynnig sefydlu'r LRB yn ffurfiol fel LRB, drwy ymgynghori, i gefnogi plant ag ASD yn y Cyfnod Sylfaen. Mae sefydlu'r ddarpariaeth ychwanegol hon yn ffurfiol yn unol â'r gofynion o dan y Ddeddf ADY a'r Cod i ddiwallu anghenion disgyblion ag ADY a sicrhau bod darpariaeth briodol ar gael i fynd i'r afael â'u hanghenion.

Mae Ysgol Gynradd Dowlais yn cael ei chynnal gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful. Mae'r ysgol wedi'i lleoli yng nghymuned Dowlais ac mae o fewn ward etholiadol Dowlais. Gellir gweld map dalgylch ar dudalen 11.

Ar hyn o bryd mae Ysgol Gynradd Dowlais yn ysgol gynradd 1 dosbarth mynediad gyda lle i 158 o ddisgyblion o oedran ysgol statudol a rhif Derbyn o 22. Mae yna hefyd ddosbarth meithrin sy'n gallu darparu ar gyfer 28 o ddisgyblion cyfwerth ag amser llawn gan gynnwys dosbarth cyn-feithrin bob mis Ionawr ac Ebrill yn rhan-amser.

Ysgol Uwchradd Cyfarthfa – LRB Darpariaeth

Ar ddechrau blwyddyn academaidd 2023/24, treialwyd darpariaeth LRB ychwanegol yn Ysgol Uwchradd Cyfarthfa. Roedd hyn am ddau reswm:

1. Roedd yr LRB uwchradd presennol ar gyfer disgyblion ag ASD yn cynnwys nifer o ddisgyblion ag anghenion oedd angen dull mwy pwrpasol nag y gellid ei ddarparu yn yr LRB presennol. Felly, roedd angen darpariaeth eilaidd amgen er mwyn diwallu anghenion y grŵp hwn o ddisgyblion.
2. Byddai sefydlu darpariaeth o'r fath yn rhoi cyfle i dreialu dull a fyddai'n cadw disgyblion mewn lleoliad addysg o fewn yr ALI ac osgoi'r posibilrwydd o fod angen darpariaeth arbenigol y tu allan i'r ardal.

Ar ôl ystyried effeithiolrwydd y dull hwn a'r ddarpariaeth yn nhymor yr haf 2023/24, penderfynwyd y dylai Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful gynnig sefydlu'r LRB yn ffurfiol fel LRB, drwy ymgynghori, i gefnogi plant ag ASD cymhleth yng nghyfnod allweddol 3 a 4. Mae sefydlu'r ddarpariaeth ychwanegol hon yn ffurfiol yn unol â'r gofynion o dan y Ddeddf ADY a'r Cod i ddiwallu anghenion disgyblion ag ADY a sicrhau bod darpariaeth briodol ar gael i fynd i'r afael â'u hanghenion.

Mae Ysgol Uwchradd Cyfarthfa yn cael ei chynnal gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful. Mae'r ysgol wedi'i lleoli yng Nghyfarthfa ac mae o fewn ward etholiadol y Dref. Gellir gweld map dalgylch ar dudalen 11.

Mae Ysgol Uwchradd Cyfarthfa yn cynnwys 890 o ddisgyblion o oedran ysgol statudol a rhif Derbyn 178.

Dalgylch a Map

e-dalgylchoedd perthnasol.

Ysgol Gynradd Dowlais

Darpariaeth Addysg Feithrin a Chynradd

Darperir addysg feithrin a chynradd cyfrwng Cymraeg gan Ysgol Santes Tudful

Darperir addysg gynradd a meithrinfa cyfrwng Saesneg gan:-
Ysgol Gynradd Dowlais

Darperir addysg gynradd Saesneg enwadol gan Ysgol Gatholig Blessed Carlo Acutis, Campws Sant Illtyd.

Darpariaeth Addysg Uwchradd

Darperir addysg uwchradd cyfrwng Cymraeg gan Ysgol Gymraeg Rhydywaun.

Darperir addysg uwchradd cyfrwng Saesneg gan Ysgol Uwchradd Pen Y Dre

Darperir addysg uwchradd Saesneg enwadol gan Ysgol Gatholig Blessed Carlo Acutis, campws Bishop Hedley.

Cyfarthfa High School

Darpariaeth Addysg Feithrin a Chynradd

Darperir addysg feithrin a chynradd cyfrwng Cymraeg gan Ysgol Santes Tudful

Darperir addysg gynradd a meithrinfa cyfrwng Saesneg gan:-
Caedraw Primary School, Cyfarthfa Park Primary, Heolgerrig Primary School, Twynyrodyn Community Primary School, Ysgol Gynradd Coed y Dderwen.

Darperir addysg gynradd Saesneg enwadol gan Ysgol Gatholig Blessed Carlo Acutis, Campws y Santes Fair.

Darpariaeth Addysg Uwchradd

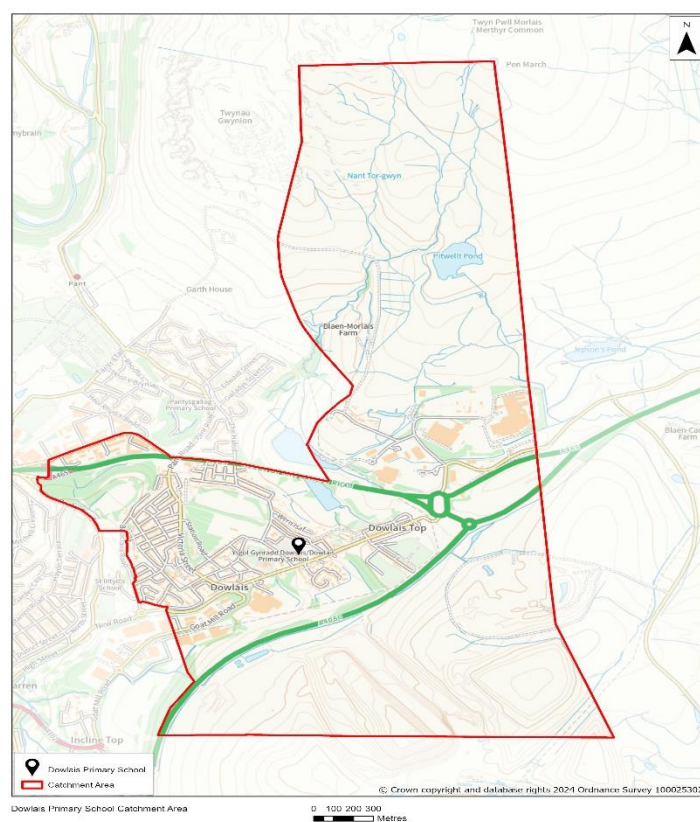
Darperir addysg uwchradd cyfrwng Cymraeg gan Ysgol Gymraeg Rhydywaun.

Darperir addysg uwchradd cyfrwng Saesneg gan Ysgol Uwchradd Cyfarthfa

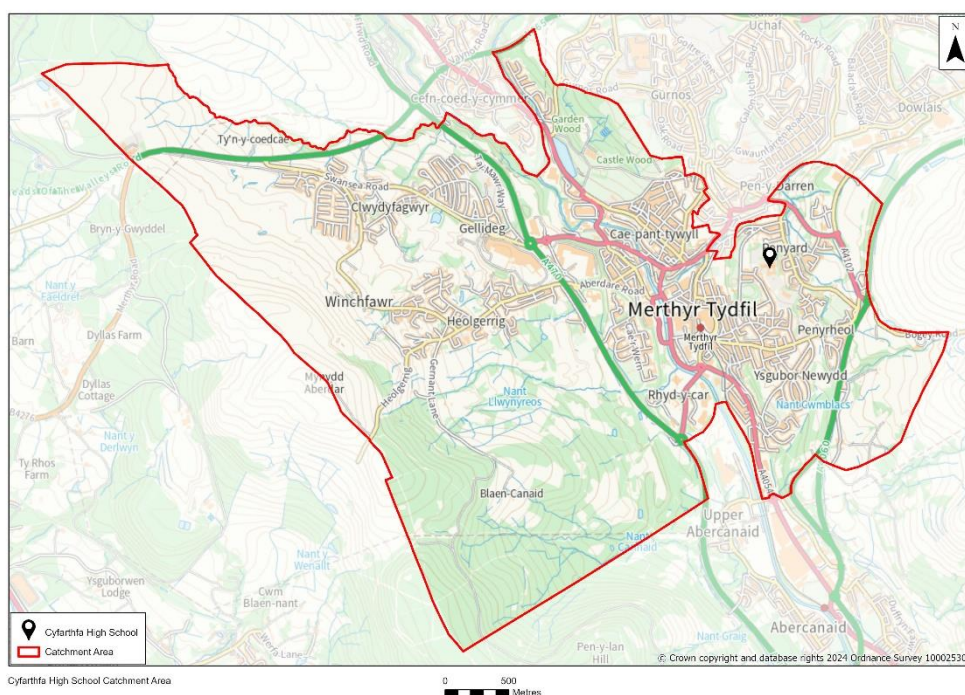
Darperir addysg uwchradd Saesneg enwadol gan Ysgol Gatholig Blessed Carlo Acutis, campws Bishop Hedley.

Map Dalgylch

Dalgylch Ysgol Gynradd Dowlais

Map Dalgylch Ysgol Uwchradd Cyfarthfa

Cyd destun yr Ysgol

Y galw presennol am leoedd – Ysgol Gynradd Dowlais ac Ysgol Uwchradd Cyfarthfa

Ysgol	Categori iaith	Nifer derbyn	Capasiti ysgolion (FTE) Exc Nurs	Nifer ar y gofrestr Ionawr 24	Nifer yn y Feithrinfa Ionawr 24	Ystod oedran
Ysgol Gynradd Dowlais	Cyfrwng Saesneg	22	158	144	26	3-11
Cyfarthfa High School	cyfrwng Saesneg	178	890	856	AMH	11-16

Caiff capasiti'r ysgol ei fesur yn unol â chanllawiau LIGC MCSW (Mesur Capasiti Ysgolion yng Nghymru) ac mae'n ofynnol iddo fesur capasiti disgyblion prif ffrwd o'r Dosbarth Derbyn hyd at Flwyddyn 6 ac yn Ysgol Uwchradd o Flwyddyn 7 hyd at Flwyddyn 11.

Nid yw'r capasiti hwn yn cynnwys y gofod sydd wedi'i ddynodi ar gyfer y dosbarthiadau LRB yn unol â chanllawiau LIC.

Lefel bresennol o leoedd gwag – Ysgol Gynradd Dowlais ac Ysgol Uwchradd Cyfarthfa

Ysgol	Capasiti Ysgolion (FTE) Exc Nurs	Nifer ar y gofrestr	Llefydd gwag	% o leoedd gwag
Ysgol Gynradd Dowlais	158	146	12	7.6%
Cyfarthfa High School	890	799	91	10.2%

Galw am leoedd yn y dyfodol

Mae'r tabl canlynol yn rhoi gwybodaeth am y nifer a ragwelir o blant y disgwylir iddynt fynychu yn y dyfodol.

Ysgol	Capasiti cyfredol	Rhagamcanion Ionawr 2025 (Amcangyfrif o Gyfrif)	Rhagamcanion Ionawr 2026 (amcangyfrif o gyfrif)	Amcanestyniadau Ionawr 2027 (amcangyfrif o gyfrif)	Rhagamcanion Ionawr 2028 (amcangyfrif o gyfrif)	Amcanestyniadau Ionawr 2029 (Amcangyfrif o Gyfrif)	Rhagamcanion Ionawr 2030 (amcan. Headco)
Ysgol Gynradd Dowlais	158	146	158	150	147	152	14
Cyfarthfa High School	890	799	798	867	856	822	84

disgyblion eFSM

Mae'r tabl isod yn dangos nifer y disgyblion sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim sy'n mynychu Ysgol Gynradd Dowlais ac Ysgol Uwchradd Cyfarthfa dros y pedair blynedd diwethaf.

Manylion PLASC – Ysgol Gynradd Dowlais	2021	2022	2023	2024
Nifer y disgyblion	191	189	169	186
Na. FSM	50	59	55	59
% eFSM	26.2%	31.2%	32.5%	31.7%

PLASC Details – Cyfarthfa High School	2021	2022	2023	2024
Nifer y disgyblion	1011	906	858	856
Na. FSM	207	159	164	152
% eFSM	20.5%	17.6%	19.1%	17.8%

Disgyblion ADY

Mae'r tabl isod yn dangos niferoedd disgyblion ADY ar gyfer y ddwy ysgol dros y pedair blynedd diwethaf.

Ysgol Gynradd Dowlais

Manylion PLASC	2021	2022	2023	2024
Na. Gweithredu Ysgol	11	0	1	1
Na. Gweithredu Ysgol a Mwy	17	11	10	7
% ADY	17.8%	8%	8.9%	16.7%
% ALN Disgyblion gydag IDP	0%	0%	20%	71%

Cyfarthfa High School

Manylion PLASC	2021	2022	2023	2024
Na. Gweithredu Ysgol	109	98	66	69
Na. Gweithredu Ysgol a Mwy	73	41	49	40
% ADY	19.8%	17%	14.7%	15.7%
% ALN Disgyblion gydag IDP	0%	0%	0%	11.9%

Cyflwr adeiladau a chyfleusterau ysgolion

Nod y Cyngor yw darparu'r cyfleusterau gorau posibl i blant ym Merthyr Tudful i gefnogi eu dysgu. Comisiynodd y Cyngor arolwg o gyflwr adeiladau Ysgol Gynradd Dowlais ac Ysgol Uwchradd Cyfarthfa yn 2022 fel rhan o raglen dreigl o arolygon ar draws pob ysgol.

Roedd yr arolwg cyflwr yn cynnwys asesiad gweledol o'r holl rannau agored o'r adeiladau i nodi diffygion sylweddol ac eitemau o dadfeilio. Penderfynodd yr arolwg fod yr ysgolion a oedd yn sgorio isod yn gyffredinol foddhaol (B) a chyflwr gwael (C).

Ysgol	Math o ysgol	Cyflwr Adeilad yr ysgol	Cost wedi'i nodi atgyweiriadau
Ysgol Gynradd Dowlais	EM	B	£703,235.00
Cyfarthfa High School	EM	C	£1,031,941.92

Safonau

Mae'r Cyngor yn gweithio'n agos gyda chyrff llywodraethu'r ysgol i sicrhau bod safonau'n uchel, bod addysgu a dysgu o ansawdd uchel a bod arweinyddiaeth a llywodraethu yn gryf.

Mae'r Cyngor yn gweithio gyda dau sefydliad er mwyn monitro perfformiad ysgolion a chefnogi gwella ysgolion.

- Consortiwm Canolbarth y De (CSC), Gwasanaeth Addysg ar y Cyd
- Estyn

Estyn yw swyddfa Prif Arolygydd Ei Mawrhydi dros Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru. Mae'n gorff y Goron, a sefydlwyd o dan Ddeddf Addysg 1992. Mae Estyn yn annibynnol ar Lywodraeth Cymru ond yn derbyn ei chyllid gan Lywodraeth Cymru o dan adran 104 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 1998. Mae Estyn yn arolygu ansawdd a safonau mewn darparwyr addysg a hyfforddiant yng Nghymru.

Sefydlwyd Consortiwm Canolbarth y De (CSC) ym mis Medi 2012. Mae'r Consortiwm yn cefnogi ac yn herio pob ysgol ym Merthyr Tudful ar ran y Cyngor.

Caiff ysgolion eu harolygu fel rhan o raglen genedlaethol o arolygu ysgolion. Pwrpas arolygiad yw nodi nodweddion a diffygion da mewn ysgolion er mwyn iddynt wella ansawdd yr addysg a gynigir a chodi'r safonau a gyflawnir gan eu disgyblion (Estyn).

Arolygwyd Ysgol Gynradd Dowlais yn fwyaf diweddar gan Estyn ym mis Hydref 2016 o dan y raddfa pedwar pwynt a nodir isod.

Barn	Beth mae'r dyfarniad yn ei olygu
Gwych	Llawer o gryfderau, gan gynnwys enghreifftiau sylweddol o Arfer sy'n arwain y sector
Da	Llawer o gryfderau a dim meysydd pwysig sydd eu hangen Gwelliant sylweddol
Digonol	Cryfderau'n gorbwyso meysydd ar gyfer gwella
Anfoddhaol	Mae meysydd pwysig ar gyfer gwella yn drech na chryfderau

Cafodd Ysgol Uwchradd Cyfarthfa ei harolygu yn fwyaf diweddar gan Estyn ym mis Mai 2024 o dan y fframwaith arolygu newydd nad yw bellach yn defnyddio'r raddfa pedwar pwynt.

Mae crynodeb o ganlyniadau'r arolygiad wedi'i gynnwys isod:

Ysgol	Dyddiad Arolygiad	Canlyniadau	Darpariaeth	Arweinyddiaeth a Rheolaeth	Crynodeb Cyffredinol	
					Perfformiad	Rhagolygon ar gyfer gwella
Ysgol Gynradd Dowlais	Hydref 2016	Da	Da	Da	Da	Da
Cyfarthfa High School	Mai 2024	Categori Statudol				

Gellir dod o hyd i'r adroddiad arolygu llawn diweddaraf hwn ar gyfer y ddwy ysgol yn: <http://www.estyn.gov.wales/provider/6752346>

Y Cynnig

Ysgol Gynradd Dowlais

Achos dros newid

Ar hyn o bryd mae gan yr ALI 11 o LRB cyfrwng Saesneg mewn ysgolion cynradd prif ffrwd ar draws y Fwrdeistref Sirol, sy'n darparu lleoedd i hyd at 118 o ddisgyblion. Mae'r ALI hefyd yn mynd drwy'r broses ymgynghori ar sefydlu LRB cynradd cyfrwng Cymraeg.

Mae capasiti ein darpariaeth LRB wedi cynyddu dros y tair blynedd diwethaf oherwydd cynnydd yn nifer y disgyblion ag anghenion sy'n gofyn am ddarpariaeth fwy arbenigol nag y gall ysgolion prif ffrwd ei darparu. Bu cynnydd penodol hefyd yn nifer y disgyblion iau, yn y Cyfnod Sylfaen, gydag anghenion ADY yn gysylltiedig ag ASD ac am y rheswm hwnnw mae angen cynyddu capasiti ein darpariaeth ADY yn y maes hwn.

Peilot

Yn nhymor yr haf y flwyddyn academaidd 2022/23, o ystyried y cynnydd mewn angen, penderfynwyd sefydlu darpariaeth beilot yn diwallu anghenion dysgwyr y Cyfnod Sylfaen ag ASD na ellid ei reoli mewn lleoliad prif ffrwd. Gwnaed gwaith i edrych ar leoliadau addas ac ystyriwyd bod Ysgol Gynradd Dowlais yn opsiwn addas. Yn ogystal ag ethos cynhwysol a gofod sydd ar gael, roedd gan yr ysgol ddarpariaeth ASD bresennol yn CA2.

Gwnaed gwaith gyda'r ysgol, cytunwyd ar drefniadau staffio a sefydlwyd y ddarpariaeth beilot. Dechreuodd y ddarpariaeth beilot ym mis Medi 2023. Mae gwaith caled staff wrth ddarparu a chyswllt agos rhwng yr ysgol a'r tîm ADY wedi arwain at flwyddyn beilot lwyddiannus, gan arwain at y casgliad bod y ddarpariaeth yn effeithiol, wedi'i lleoli a'i staffio'n gywir.

Cynnig

Mae'r Cyngor yn cynnig sefydlu Canolfan Adnoddau Dysgu Cyfnod Sylfaen deg lle ar gyfer disgyblion ag ASD yn Ysgol Gynradd Dowlais.

Bydd yr LRB yn darparu ar gyfer disgyblion ag ADY sydd angen lleoliad dosbarth arbenigol ac yn darparu ar gyfer disgyblion sydd â'r angen sylfaenol am ASD. Bydd y dosbarth yn cynnig opsiynau lleoliad tymor byr a hirdymor yn unol ag anghenion y disgybl.

Ni fydd unrhyw effaith niweidiol ar ddarpariaeth brif ffrwd yr ysgol, nac unrhyw ysgol arall o fewn y Fwrdeistref Sirol.

Bydd yr LRB wedi'i leoli yn yr ysgol brif ffrwd. Bydd gan y dosbarth lai o ddisgyblion na dosbarth prif ffrwd a bydd ganddo gymhareb uwch o oedolion ar gyfer pob disgybl. Ethos yr LRB yw darparu cymorth arbenigol i'r disgybl unigol yn seiliedig ar lefel ei angen, gyda'r bwriad, mewn rhai achosion, ailintegreiddio'r unigolyn yn ôl i ddosbarth prif ffrwd lle bo hynny'n briodol.

Bydd mynediad ac allanfa i'r LRB yn cael ei bennu gan Banel ADY yr ALLau, sy'n cyfarfod yn aml i drafod disgyblion unigol sy'n cael eu cyfeirio at ddarpariaeth arbenigol.

Cyfarthfa High School

Achos dros newid

Ar hyn o bryd mae gan yr ALI un LRB cyfrwng Saesneg mewn ysgol uwchradd brif ffrwd, sy'n darparu lleoedd ar gyfer hyd at 25 o ddisgyblion ag anghenion ASD sydd angen mwy o ddarpariaeth arbenigol nag y gellir ei darparu yn y brif ffrwd.

Mae capasiti ein darpariaeth cynradd LRB wedi cynyddu dros y tair blynedd diwethaf oherwydd cynnydd yn nifer y disgyblion ag anghenion sy'n gofyn am ddarpariaeth fwy arbenigol. Er bod y ddarpariaeth yn y cynradd wedi cynyddu, nid ydym wedi gweld cynnydd tebyg yn y ddarpariaeth yn yr uwchradd. Fodd bynnag, bu cynnydd penodol yn nifer y disgyblion ag anghenion ASD cymhleth sy'n gofyn am ddarpariaeth arbenigol fwy pwrpasol, o fewn lleoliad llai nag y gall ein darpariaeth bresennol ddarparu neu ddarparu ar ei gyfer.

Mae'r cynnydd yn yr angen hwn am ddarpariaeth ASD fwy pwrpasol wedi arwain at yr ALI yn penderfynu y dylid sefydlu darpariaeth bellach a gwahanol, llai o ran maint, gyda chymhareb staffio uwch, i ddiwallu anghenion penodol y grŵp hwn o ddisgyblion.

Peilot

Yn nhymor yr haf y flwyddyn academiaidd 2022/23, o ystyried cynnydd disgyblion oedran uwchradd ag anghenion ASD cymhleth, cytunwyd ar ddarpariaeth beilot. Gwnaed gwaith i edrych ar leoliadau addas a nodwyd bod Ysgol Uwchradd Cyfarthfa yn lleoliad addas.

Gyda chefnogaeth y Pennaeth a'r uwch dîm, rhoddwyd ystyriaeth i bennu lleoliad addas o fewn yr ysgol. Gyda recriwtio staff priodol, sydd â'r sgiliau i weithio gyda'r garfan fach o ddisgyblion, dechreuodd y ddarpariaeth beilot ym mis Medi 2023.

Mae gwaith caled staff yn y ddarpariaeth, gyda chysylltiad agos rhwng yr ysgol a'r tîm ADY wedi arwain at flwyddyn beilot lwyddiannus. Cafwyd cyfleoedd dysgu drwy gydol y flwyddyn ond mae'r ALI wedi dod i'r casgliad bod y ddarpariaeth yn effeithiol, wedi'i lleoli a'i staffio'n gywir. Dywedodd Estyn hefyd fod 'disgyblion yn derbyn darpariaeth bwrpasol sy'n darparu'n effeithiol ar gyfer eu hanghenion dysgu ychwanegol a'u lles.'

Cynnig

Mae'r Cyngor yn cynnig sefydlu Canolfan Adnoddau Dysgu Uwchradd wyth lle ar gyfer disgyblion ag ASD cymhleth yn Ysgol Uwchradd Cyfarthfa.

Bydd yr LRB yn darparu ar gyfer disgyblion ag ADY sydd angen lleoliad dosbarth arbenigol ac yn darparu ar gyfer disgyblion ag ASD cymhleth. Bydd y dosbarth yn cynnig lleoliadau yn unol ag anghenion y disgybl.

Ni fydd unrhyw effaith niweidiol ar ddarpariaeth brif ffrwd yr ysgol, nac unrhyw ysgol arall o fewn y Fwrdeistref Sirol.

Bydd yr LRB wedi'i leoli yn yr ysgol brif ffrwd. Bydd gan y dosbarth lai o ddisgyblion na dosbarth prif ffrwd a bydd ganddo gymhareb uwch o oedolion ar gyfer pob disgybl. Ethos yr LRB yw darparu cefnogaeth arbenigol i'r disgybl unigol yn seiliedig ar lefel ei angen.

Bydd mynediad ac allanfa i'r LRB yn cael ei bennu gan Banel ADY yr ALLau, sy'n cyfarfod yn aml i drafod disgyblion unigol sy'n cael eu cyfeirio at ddarpariaeth arbenigol.

Manteision ac anfanteision y cynnig
Reth

Manteision ac Anfanteision y cynnig i sefydlu LRB ASD Cyfnod Sylfaen yn Ysgol Gynradd Dowlais

Manteision	Anfanteision
Cynyddu nifer y lleoedd LRB ar gyfer dysgwyr oedran y Cyfnod Sylfaen sydd ag ASD. Sefydlu darpariaeth wedi'i lleoli gyda darpariaeth CA2 ASD i leihau'r angen i ddisgyblion symud ysgolion. Gwella'r ddarpariaeth ADY ar draws y Fwrdeistref Sirol. Defnydd effeithiol o ofod yn yr ysgol heb effeithio ar gapasiti'r ysgol Mae lefel y ddarpariaeth yn yr LRB a gallu cymesur a sgiliau staff yn debygol o fod o fudd i'r ysgol ehangach. Mwy o gyfleoedd i ddatblygu staff.	Mae cyflwyno'r ddarpariaeth hon yn gofyn am gydymffurfio â'r broses statudol o drefnu ysgolion; Gall hyn fod yn hir ac mae angen cymeradwyaeth y Cabinet cyn y gellir ei weithredu. Gall rhai disgyblion ag ADY weld newid yn anodd. Efallai y byddant yn dod o hyd i symud i ysgol newydd yn ansefydlog.

Manteision ac Anfanteision y cynnig i sefydlu LRB ASD cymhleth yn Ysgol Uwchradd Cyfarthfa

Manteision	Anfanteision
Yn sefydlu darpariaeth ar gyfer disgyblion nad yw darpariaeth LRB prif ffrwd neu ASD yn addas ar eu cyfer. Gwella'r ddarpariaeth ADY ar draws y Fwrdeistref Sirol. Defnydd effeithiol o le yn yr ysgol heb effeithio ar gapasiti'r ysgol. Mae lefel y ddarpariaeth yn yr LRB a gallu cymesur a sgiliau staff yn debygol o fod o fudd i'r ysgol ehangach. Mwy o gyfleoedd i ddatblygu staff.	Mae cyflwyno'r ddarpariaeth hon yn gofyn am gydymffurfio â'r broses statudol o drefnu ysgolion; Gall hyn fod yn hir ac mae angen cymeradwyaeth y Cabinet cyn y gellir ei weithredu. Gall rhai disgyblion ag ADY weld newid yn anodd. Efallai y byddant yn dod o hyd i symud i ysgol newydd yn ansefydlog.

Manteision a Risgiau'r Cynnig

Buddion

Ysgol Gynradd Dowlais – Cyfnod Sylfaen LRB

Bydd yr LRB yn darparu amgylchedd dosbarth bach i ddisgyblion gyda chymhareb oedolion i ddisgyblion uchel sy'n darparu ddarpariaeth fwy hyblyg ac ymatebol i ddiwallu eu hanghenion.

Bydd yr LRB yn rhoi cyfleoedd i ddisgyblion integreiddio i ddosbarthiadau prif ffrwd pan fo hynny'n bosibl.

Bydd ansawdd yr addysg yn yr LRB yn cael ei wella oherwydd arbenigedd y staff arbenigol sy'n gweithio o fewn y ddarpariaeth, a ddylai wella canlyniadau i ddisgyblion trwy wahaniaethu ac addasu'r cwricwlwm.

Cyfarthfa High School – LRB

Bydd yr LRB yn darparu amgylchedd dosbarth bach i ddisgyblion gyda chymhareb oedolion i ddisgyblion uchel sy'n darparu ddarpariaeth bwrpasol i ddiwallu eu hanghenion.

Er y bydd cyfleoedd i integreiddio i brif ffrwd ar gael lle bo hynny'n briodol, bydd yr LRB yn darparu amgylchedd cefnogol lle nad yw integreiddio'n briodol.

Bydd ansawdd yr addysg yn yr LRB yn cael ei wella oherwydd arbenigedd y staff arbenigol sy'n gweithio o fewn y ddarpariaeth, a ddylai wella canlyniadau i ddisgyblion trwy wahaniaethu ac addasu'r cwricwlwm.

Risgiau

Rhestrir y risgiau sy'n gysylltiedig â'r cynnig hwn, a ffactorau lliniaru isod:

Ysgol Gynradd Dowlais – Cyfnod Sylfaen LRB

Perygl	Ffactor lliniaru
Mae galw mawr am leoedd	Bydd yr ALI yn adolygu'r galw ac yn asesu cyfleoedd eraill i gynyddu'r ddarpariaeth lle bo hynny'n briodol.

Cyfarthfa High School - LRB

Perygl	Ffactor lliniaru
Mae galw mawr am leoedd	Bydd yr ALI yn adolygu'r galw ac yn asesu cyfleoedd eraill i gynyddu'r ddarpariaeth lle bo hynny'n briodol.

Effaith ar ddarpariaeth ADY

Nod cyffredinol BILlau yw darparu darpariaeth sy'n diwallu anghenion dysgu ychwanegol y disgyblion sy'n mynychu o fewn cyd-destun ehangach i ysgol brif ffrwd. Lle bo mynediad i'r amgylchedd prif ffrwd yn briodol, mae LRB yn cefnogi hyn oherwydd ei gydraniad.

Bydd yr LRBs yn Ysgol Gynradd Dowlais ac Ysgol Uwchradd Cyfarthfa yn cael eu sefydlu o fewn y ddarpariaeth brif ffrwd ym mhob ysgol, gan ddarparu amgylchedd priodol lle gall disgyblion ddatblygu a ffynnu gyda mynediad at y cwricwlwm prif ffrwd, lle bo hynny'n briodol. Mae'r dull hwn yn cynhyrchu ac yn gwneud y mwyaf o gyfleoedd i'w cynnwys yn y brif ffrwd, tra'n diwallu anghenion dysgu, emosiynol a chymdeithasol unigol disgyblion a roddir. Bydd hyn yn cael ei gyflawni drwy:

- Cefnogaeth unigol a grŵp a ddarperir gan staff arbenigol o fewn yr LRB;
- Lle bo'n briodol, cyfleoedd â chymorth i gael mynediad at yr ystod o brofiadau prif ffrwd;
- Cyfleoedd i ehangu hunanhyder a hunan-barch;
- Cyfleoedd i ddatblygu sgiliau annibyniaeth;
- Cyfleoedd i wella sgiliau ac anghenion cyfathrebu cymdeithasol a rhyngweithio cymdeithasol sy'n gysylltiedig â chyflwr sbectrwm awtistig;
- Mynediad at wasanaethau arbenigol priodol gan asiantaethau eraill;
- Sicrhau bod gan holl staff yr ysgol ddealltwriaeth o ofynion dysgu plant ag ADY a'u sgiliau, yn bennaf drwy raglen o ddatblygiad proffesiynol parhaus a, lle bo'n briodol, gyfleoedd i achredu gyda chymwysterau a gydnabyddir yn genedlaethol;
- Lle bo'n bosibl, ar y cyd â staff/timau arbenigol eraill, bydd yr LRB yn darparu ymgynghori, cymorth allgymorth a sylfaen adnoddau ar gyfer staff a rhieni.

Bydd y cynnig yn anelu at roi cwricwlwm eang, cytbwys a pherthnasol i ddysgwyr, tra hefyd yn diwallu eu hanghenion dysgu ychwanegol mewn modd mor gynhwysol â phosibl.

Nid yw'r cynnig hwn yn effeithio ar ysgolion eraill. Mae angen darpariaeth arbenigol ar ddisgyblion sydd ag ADY na ellir ei letya mewn ysgol brif ffrwd, ac felly maent yn cael eu lleoli mewn darpariaeth heblaw prif ffrwd, er y gellir lleoli'r ddarpariaeth mewn lleoliad prif ffrwd.

Trefniadau Derbyn a Dalgylch

Bydd y dalgylch a'r trefniadau derbyn ar gyfer elfen brif ffrwd y ddwy ysgol yn aros yn ddigyfnewid o ganlyniad i'r cynigion hyn.

Trefniadau derbyn ar gyfer ASD a Dosbarthiadau ASD Cymhleth

Er bod dalgylchoedd dynodedig ar gyfer Ysgol Gynradd Dowlais ac Ysgol Uwchradd Cyfarthfa, bydd lleoedd yn y ddwy LRB ar gael i ddisgyblion ledled Merthyr Tudful. Ni fydd disgyblion yn gallu gwneud cais am leoliad trwy drefniadau derbyn arferol y Cyngor. Yn hytrach, mae mynediad yn seiliedig ar angen unigol yn dilyn atgyfeiriad ac asesiad gan y Tîm ADY, er mwyn asesu priodoldeb lleoliad.

Goblygiadau Adnoddau Dynol

Fel rhan o sefydlu'r trefniadau peilot o fis Medi 2023 sicrhawyd y trefniadau staffio canlynol i gefnogi'r darpariaethau newydd.

Roedd yr LRB yn Ysgol Gynradd Dowlais yn gweithredu gyda lefelau staffio cydnabyddedig LRB cynradd ar gyfer disgyblion ag ASD. Roedd hyn yn cynnwys un athro a dau LSA.

Roedd gan yr LRB yn Ysgol Uwchradd Cyfarthfa, fel darpariaeth yn diwallu anghenion disgyblion ag ASD cymhleth, ganmoliaeth staffio o un athro a thri LSA.

Cynigir bod y trefniadau hyn yn parhau i fod ar waith gan eu bod yn unol â'r cymarebau a ddangosir i fod yn effeithiol yn ystod y peilot a'u bod yn unol â darpariaethau tebyg eraill lle bo hynny'n berthnasol.

Cyllid

Cafodd y cyllid refeniw sydd ei angen i redeg dosbarth LRB ei adolygu gan y Fforwm Cyllideb Ysgolion mewn ymgynghoriad â Phenaethiaid pob LRB ar draws yr ALLau. Yn dilyn yr adolygiad hwn cymeradwyodd y Cyngor gynnydd i ariannu dosbarthiadau LRB o fis Ebrill 2024.

Bydd cyllid yn cael ei ddarparu ar gyfer y staff canlynol:

Cyfnod Sylfaen Sylfaenol Sylfaenol Dowlais ASD LRB

1 Athro a 2 LSA gan gynnwys lwfans HLTA 10% ar gyfer clawr PPA Athro (Hyd at 8 disgybl)

Bydd AGLI ychwanegol yn cael ei ariannu (ar gyfer 9 neu 10 disgybl)

Cyfarthfa High KS 3 /4 ASD LRB

1 Athro a 2 LSA gan gynnwys lwfans HLTA o 10% ar gyfer clawr PPA Athrawon (Hyd at 6 disgybl)

Bydd AGLI ychwanegol yn cael ei ariannu (ar gyfer 7 neu 8 disgybl)

Mae'r model cyllido ar gyfer y ddau ddosbarth hefyd yn cynnwys lwfansau ar gyfer staff ar gyfer hyfforddiant, ôl-lenwi PPA ar gyfer LSA/HLTA, SLT / ALNCo amser, gorchudd DRA, ac offer / cyflenwadau ystafell ddosbarth.

Mae yswiriant salwch staff a hawliadau R&M yn cael eu rheoli'n ganolog gan yr awdurdod lleol.

Mae'r gyllideb ofynnol i ariannu'r dosbarthiadau LRB wedi'i sicrhau o fewn cyllideb refeniw'r Cyngor

Prosiect Cyfalaf

Derbyniodd Ysgol Gynradd Dowlais newid, ac ailwampio, gwaith i ffurfio adain LRB dwy ystafell ddosbarth gyda mynediad i'w hardaloedd WC ei hun. Yn ogystal ag ailwampio dwy ystafell ddosbarth, crëwyd dwy ystafell synhwraidd. Crëwyd drysau allanol newydd gan roi mynediad uniongyrchol i ardal cwrt diogel ar gyfer chwarae yn yr awyr agored. Cafodd yr ardal chwarae awyr agored ei gwneud ar lefel ac fe dderbyniodd orchudd glaswellt artiffisial er diogelwch. Ariannwyd y gwaith hwn gan yr ALLau.

Cafodd Ysgol Uwchradd Cyfarthfa newidiadau mewnol i greu adain LRB bwrpasol o fewn ôl troed presennol yr ysgol. Ailgyflunwyd adain yr LRB fel y byddai ganddi fynediad uniongyrchol i'w cyfleusterau WC eu hunain, wedi'u trosleisio drysau dwbl i greu lle diogel i ddisgyblion. Gwnaed gwaith hefyd yn y prif adeilad i ddarparu ar gyfer y disgyblion/athrawon hynny a oedd wedi'u dadleoli o'r adain LRB a oedd newydd ei sefydlu. Ariannwyd y gwaith hwn gan yr ALLau.

Trefniadau Teithio i Ddysgwyr

O dan y cynigion hyn nid oes unrhyw gynlluniau i newid polisi'r Cyngor ar gludo plant i ac oddi yno.

Efallai y bydd gan ddisgyblion ag ADY, anabledd a/neu gyflwr meddygol sydd wedi cael diagnosis nad ydynt yn gallu cerdded i'w hysgol addas agosaf oherwydd eu ADY, anabledd a/neu gyflwr meddygol hawl i gludiant yn amodol ar asesiad anghenion unigol a gynhelir gan yr ALI mewn cydweithrediad ag asiantaethau priodol eraill, gan gynnwys Iechyd.

Bydd yr holl gludiant ar gyfer disgyblion ag ADY, anabledd a/neu gyflwr meddygol sydd wedi cael diagnosis yn cael ei adolygu'n rheolaidd, a bydd yr ALI yn penderfynu ar y cyfnod adolygu penodol ym mhob achos a bydd o leiaf yn flynyddol.

Cyfrifoldeb rhiant/gofalwr y disgybl yw rhoi gwybod i'r awdurdod lleol am unrhyw newidiadau i anghenion y disgybl a/neu gyflwr meddygol fel y gellir adolygu'r gofyniad parhaus am gludiant.

Cludiant Ysgol

Bydd cludiant o'r cartref i'r ysgol yn cael ei ddarparu ar gyfer plant sy'n cael lle yn y BILLau ASD gan y Panel ADY naill ai:

- i. Mae'r pellter o'r cartref i'r ysgol o leiaf 2 neu 3 milltir, neu
- ii. Mae'r pellter o'r cartref i'r ysgol yn llai na 2 neu 3 milltir ond mae'r disgybl wedi cael ei asesu gan banel ADY fel un nad yw'n gallu cerdded i'r ysgol oherwydd ei ADY, ei anabledd a/neu gyflwr meddygol.

Asesiad Effaith Integredig

Cynhaliwyd Asesiad Effaith Integredig cychwynnol (IIA) fel rhan o'r ymgynghoriad hwn ac mae ar gael ar gais. Bydd yr IIA yn cael ei ddiweddarau yn ystod yr ymgynghoriad mewn ymateb i'r adborth a gafwyd a bydd yn cael ei gyhoeddi fel rhan o'r adroddiad ymgynghori.

Dyddiadau Allweddol

Bydd yr adborth o'r ymgynghoriad hwn yn cael ei gasglu a'i grynhoi a bydd adroddiad yn cael ei gyflwyno i Gabinet y Cyngor. Bydd yr adroddiad ymgynghori ar gael i bawb ei weld ar wefan y Cyngor. Gellir cael copïau hefyd ar gais drwy ddefnyddio'r manylion cyswllt yn y ddogfen hon.

Mae nifer o gamau pellach y mae'n rhaid i'r Cyngor fynd drwyddynt cyn gwneud penderfyniad terfynol. Mae'r camau hyn wedi'u nodi isod:

Amserlen	Proses Statudol
11 Tachwedd 2024	Cyhoeddi Dogfen Ymgynghori
22 Rhagfyr 2024	Dyddiad cau'r ymgynghoriad ar gyfer derbyn sylwadau / safbwyntiau ar y cynnig
23 Ionawr 2025	Cyhoeddi Adroddiad Ymgynghori
05 Chwefror 2025	
07 Chwefror 2025	Cyhoeddi Rhybudd Statudol <i>Os caiff ei gymeradwyo, bydd yr hysbysiad statudol yn cael ei gyhoeddi ar wefan y Cyngor a'i bostio yn yr ysgol a enwir. Bydd copïau o'r hysbysiad ar gael i'r ysgol berthnasol i'w dosbarthu i ddisgyblion, rhieni/gofalwyr ac aelodau o staff</i>
07 Chwefror 2025 – 06 Mawrth 2025	Cyfnod Gwrthwynebu 28 diwrnod
02 Ebrill 2025	Penderfyniad y Cabinet i benderfynu ar gynnig statudol
03 Ebrill 2025	Cyhoeddi Penderfyniad y Cabinet
28 Ebrill 2025	Sefydlu dosbarthiadau LRB ASD yn ffurfiol

Sylwch y gallai'r amserlen uchod fod yn destun newid.

Cyfnod ymgynghori

Mae'r cyfnod ymgynghori ar gyfer y cynnig hwn yn dechrau ddydd **Llun 11 Tachwedd 2024 ac yn dod i ben ddydd Sul 22 Rhagfyr 2024**.

Yn dilyn y cyfnod ymgynghori, bydd adroddiad llawn yn cael ei gyhoeddi ar wefan y Cyngor. Bydd copïau caled o'r adroddiad hefyd ar gael ar gais. Bydd yr adroddiad yn crynhoi'r ymateb a ddarparwyd gan ymgynghoreion yn ystod y cyfnod ymgynghori ac yn darparu ymateb y Cyngor i'r ymatebion hyn.

Bydd Cabinet y Cyngor yn ystyried yr adroddiad ymgynghori ac yn penderfynu a ddylid bwrw ymlaen â'r cynigion ai peidio.

Os bydd y Cabinet yn penderfynu parhau â'r cynigion, rhaid i Gyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful gyhoeddi hysbysiad statudol.

Hysbysiad Statudol

Byddai'r hysbysiad statudol yn cael ei gyhoeddi ar wefan Cyngor Merthyr Tudful a'i bostio ym mhrif fynedfa'r ysgol neu gerllaw a enwir fel rhan o'r broses ymgynghori. Byddai copïau o'r hysbysiad ar gael i Ysgol Gynradd Dowlais ac Ysgol Uwchradd Cyfarthfa i'w dosbarthu i ddisgyblion, rhieni/gofalwyr ac aelodau staff (gall yr ysgol ddosbarthu'r hysbysiad drwy e-bost hefyd). Bydd yr hysbysiad yn nodi manylion y cynigion ac yn gwahodd unrhyw un sy'n dymuno gwrthwynebu gwneud hynny'n ysgrifenedig o fewn y cyfnod a bennwyd.

Penderfynu ar y cynigion

Bydd y Cabinet yn penderfynu ar y cynigion. Gall y Cabinet benderfynu cymeradwyo, gwrthod neu gymeradwyo'r cynigion gydag addasiadau. Wrth wneud hynny, bydd y Cabinet yn ystyried unrhyw wrthwynebiadau statudol y mae wedi'u derbyn.

Hysbysiad Penderfyniad

Ar ôl penderfynu ar gynigion bydd pob parti sydd â diddordeb yn cael gwybod am y penderfyniad a fydd yn cael ei gyhoeddi'n electronig ar wefan Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful.

**Sefydlu Sylfaen Adnoddau Dysgu Anhwylder Sbectrwm Awtistig (ASD)
Cyfnod Sylfaen Sylfaen (LRB) yn Ysgol Gynradd Dowlais a LRB ASD
cymhleth Cyfnod Allweddol 3/4 yn Ysgol Uwchradd Cyfarthfa.**

Mae eich barn yn bwysig, dywedwch wrthym beth yw eich barn am y cynigion drwy:

- Llenwi'r ffurflen ymateb ar-lein ar Dudalen Ymgynghori CBSMTBC
- ateb cwestiynau'r ymgynghoriad ac ychwanegu eich safbwyntiau ar y ffurflen hon.
- Dychwelwch y ffurflen i'r cyfeiriad post am ddim ar waelod y ffurflen.

Sylwch fod yn rhaid i'r holl sylwadau gynnwys enw llawn a chyfeiriad post llawn y person sy'n gwneud y sylwadau.

Y dyddiad cau ar gyfer ymatebion i'r ymgynghoriad hwn yw 22 Rhagfyr 2024.

Yn anffodus, ni all y Cyngor ystyried unrhyw ymatebion a dderbynnir ar ôl y dyddiad hwn.

Ni fydd ymatebion i'r ymgynghoriad yn cael eu cyfrif fel gwrthwynebiadau i'r cynigion, er eu bod yn cael eu hystyried gan y Cabinet wrth wneud ei benderfyniad.

Dim ond ar ôl cyhoeddi **hysbysiad statudol** y gellir cofrestru gwrthwynebiadau.

Dywedwch wrthym a ydych chi'n ymateb fel:

		✓	Enw'r ysgol
1.	Rhiant		
2.	Disgybl		
3.	Llywodraethwr		
4.	Aelod o staff		
5.	Preswylydd lleol		
6.	Arall (nodwch os gwelwch yn dda)		

Cwestiynau

1. Ydych chi'n cefnogi sefydlu Sylfaen Adnoddau Dysgu Anhwylder y Sbectrwm Awtistig Cyfnod Sylfaen (ASD) yn ffurfiol yn Ysgol Gynradd Dowlais?

☐ Nac oes ☐

Os ydych chi'n cefnogi neu ddim yn cefnogi'r cynnig, esboniwch pam.

2. A oes gennych unrhyw sylwadau eraill?

3. Ydych chi'n cefnogi sefydlu Sylfaen Adnoddau Dysgu Cymhleth Cyfnod Allweddol 3/4 (ASD) yn ffurfiol yn Ysgol Uwchradd Cyfarthfa?

☐ Nac oes ☐

Os ydych chi'n cefnogi neu ddim yn cefnogi'r cynnig, esboniwch pam.

4. A oes gennych unrhyw sylwadau eraill?

Diolch am eich sylwadau.

Ticiwch y blwch isod os hoffech gael eich hysbysu o gyhoeddi'r adroddiad ymgynghori.

☐

Os hoffech gael eich hysbysu o gyhoeddi'r adroddiad ymgynghori, rhowch eich manylion cyswllt:

Eich enw:

Cyfeiriad:
.....

Cod post:

Cyfeiriad e-bost:

Dyddiad:

Gellir gofyn am unrhyw ymatebion a dderbynnir o dan y Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth ac efallai y bydd yn rhaid eu cyhoeddi. Fodd bynnag, byddai unrhyw wybodaeth a fyddai'n adnabod unigolyn fel enw, cyfeiriad e-bost a chyfeiriad post yn cael ei dileu.

ASD LRB Ymgynghoriadau
Cyfarwyddwr Addysg
Adran Ddysgu
Canolfan Ddinesig
Stryd y Castell
Merthyr Tydfil
CF47 8AN

**Dychwelwch y ffurflen hon i Gyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr
Tudful heb fod yn hwyrach na dydd Sul 22 Rhagfyr 2024**

Nodiadau Tudalennau

Nodiadau ar ddogfen ymgynghori

Amdanoch Chi

Er mwyn sicrhau ein bod yn cyfleu barn a phrofiadau byw pob grŵp nodwedd gwarchodedig, byddai'n ddefnyddiol iawn pe gallech ateb y cwestiynau canlynol amdanoch chi'ch hun. Mae'r cwestiynau hyn yn ddewisol.

Mae'r holl atebion yn parhau i fod yn gwbl ddiennw ac ar gyfer casglu data yn unig. Drwy gwblhau pob un o'r cwestiynau/rhai o'r cwestiynau, mae'n rhoi gwell dealltwriaeth i ni o bwy sydd wedi cwblhau'r holiadur gan ein bod am glywed gan wahanol bobl.

15. YM MHA WARD YDYCH CHI'N BYW YNDDI?

- ☐ Aberfan/Merthyr Vale
- ☐ Bedlinog/Trelewis
- ☐ Cyfarthfa
- ☐ Dowlais/Pant
- ☐ Gurnos
- ☐ Parc
- ☐ Penydarren
- ☐ Plymouth
- ☐ Tref
- ☐ Treharris
- ☐ Vaynor
- ☐ Dydw i ddim yn byw ym Merthyr Tudful

16. Rwy'n

- ☐ Benyw
- ☐ Gwryw
- ☐ Mae'n well gen i beidio â dweud
- ☐ Mae'n well gennyh hunan-ddisgrifio Disgrifiwch:

17. BETH SY'N DISGRIFIO EICH RHYWEDD ORAU?

- ☐ Dyn
- ☐ Dynes
- ☐ Anneuaidd

- ☐ Mae'n well gen i beidio â dweud
- ☐ Mae'n well gen i hunan-ddisgrifio. Disgrifiwch:

18. OEDRAN

- ☐ 16-25
- ☐ 26-39
- ☐ 40-49
- ☐ 50-65
- ☐ 66-75
- ☐ 76-85
- ☐ 86-95
- ☐ 96+
- ☐ Mae'n well gen i beidio â dweud

19. CYFEIRIADEDD RHYWIOL

- ☐ Asexual
- ☐ Deurywiol
- ☐ Hoyw neu lesbiaidd
- ☐ Heterorywiol
- ☐ Mae'n well gen i beidio â dweud
- ☐ Disgrifiwch:

20. STATWS PRIODASOL

- ☐ Partneriaeth sifil neu briod
- ☐ Byw gyda phartner
- ☐ Sengl
- ☐ Mae'n well gen i beidio â dweud
- ☐ Gwahanu
- ☐ Ysgaru
- ☐ Gweddw
- ☐ Disgrifiwch:

21. ANABLEDD

- ☐ Dydw i ddim yn anabl
- ☐ Nam ar y clyw
- ☐ Anawsterau Dysgu
- ☐ Nam corfforol/symudedd
- ☐ Nam ar y lleferydd
- ☐ Nam ar y golwg
- ☐ Mae'n well gen i beidio â dweud
- ☐ Disgrifiwch:

22. PRIF IAITH

- ☐ Saesneg
- ☐ Cymreig
- ☐ Iaith Arwyddion Prydain (BSL)
- ☐ Mae'n well gen i beidio â dweud
- ☐ Disgrifiwch

23. BEICHIOGRWYDD A MAMOLAETH

- ☐ Beichiog
- ☐ Mamolaeth
- ☐ Amherthnasol
- ☐ Mae'n well gen i beidio â dweud

24. BETH YW EICH GRŴP ETHNIG:

- ☐ GWYN - Cymraeg
- ☐ WHITE - Saesneg
- ☐ WHITE - Yr Alban
- ☐ WHITE - Gogledd Iwerddon
- ☐ WHITE - British
- ☐ GWYN - Gwyddeleg

- ☐ GWYN - Sipsiwn neu Deithwyr Gwyddelig
- ☐ GWYN - Cefndir arall
- ☐ GRWPIAU ETHNIG CYMYSG/LLUOSOG - Gwyn a Du Caribïaidd
- ☐ GRWPIAU ETHNIG CYMYSG/LLUOSOG - Gwyn a Du Affricanaidd
- ☐ GRWPIAU ETHNIG CYMYSG/LLUOSOG - Gwyn ac Asiaidd
- ☐ GRWPIAU ETHNIG CYMYSG/LLUOSOG - Cefndir ethnig Cymysg/Lluosog Eraill
- ☐ ASIAN/INDIAIDD PRYDEINIG - INDIAIDD
- ☐ ASIAN/BRITISH ASIAN - Pakistan
- ☐ ASIAN/ASIAIDD PRYDEINIG - CEFNDIR Asiaidd arall
- ☐ DU / AFFRICANAIDD / CARIBÏAIDD / DU PRYDEINIG - Affricanaidd
- ☐ DU / AFFRICANAIDD/CARIBÏAIDD/DU PRYDEINIG - CARIBÏAIDD
- ☐ DU / AFFRICANAIDD/CARIBÏAIDD/DU PRYDEINIG - CEFNDIR ARALL
- ☐ GRŴP ETHNIG ARALL - ARABAIDD
- ☐ GRŴP ETHNIG ARALL - Cefndir ethnig arall
- ☐ Os ydych chi'n ateb 'Arall', disgrifiwch:

25. CREFYDD NEU GRED

- ☐ Bwdhaidd
- ☐ Cristion
- ☐ Hindŵaidd
- ☐ Dyneiddiwr
- ☐ Iddewig
- ☐ Mwslim
- ☐ Sikh
- ☐ Mae'n well gen i beidio â dweud
- ☐ Dim crefydd
- ☐ Disgrifiwch: